

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Środy, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 zlr. 45 kr., miesięcznie 1 zlr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 zlr. 30 kr., miesięcznie 1 zlr. 35 kr. — Inscrycja od wiersza w półkolumnie (drukem garmon) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye sa wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Ameryka. — Anglia. — Francya. — Belgia. — Włochy. — Niemce. — Rosya i Królestwo Polskie. — Turcya. — Azya. — Afryka. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Lwów, 12. sierpnia. Dnia 11. sierp. b. m. wydana i rozesłana została z c. k. galicyjskiej drukarni rządowej we Lwowie część IV. oddziału I. Dziennika rządowego z roku 1858, dla okręgu administracyjnego c. k. Namiestnictwa we Lwowie.

Część ta zawiera:

- Nr. 30. Rozporządzenie ministerstwa handlu z dnia 29. stycz. 1858, — obowiązujące we wszystkich krajach koronnych z wyjątkiem Pogranicza Wojskowego — o wykonaniu aktu żeglugi na Dunaju, zawartego między Austryą, Bawaryą, Turcyą i Wirtembergiem.
- Nr. 31. Rozporządzenie ministerstwa handlu z dnia 29. stycznia 1858, — obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, z wyjątkiem Pogranicza Wojskowego, — względem uzyskania austryackich legitymacyi do żeglugi rzecznej lub spławu na Dunaju.
- Nr. 32. Oświadczenie ministerjalne z dnia 28. stycznia 1858, — obowieszczające zawartą między Austryą i Księstwem Nassauskiem ugodę względem ponoszenia kosztów w sprawach karnych i cywilnych, urosłych na terytoryum drugiego państwa za rekwizycyę władz obustronnych.
- Nr. 33. Rozporządzenie ministerstwa handlu z dnia 9. lutego 1858, — obowiązujące we wszystkich krajach koronnych z wyjątkiem Pogranicza wojskowego, gdzie zaprowadzony jest niższo-austryacki miec jako jedyna miara na rzeczy sypkie — z oznajmieniem, że na mocy najwyższego postanowienia z dnia 20. stycznia 1858 ustaje prawomocność najwyższego patentu względem zaprowadzenia szczególnych miar na węgle i wapno z dnia 23. września 1780.
- Nr. 34. Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i skarbu z dnia 16. lutego 1858, względem nazwania urzędu stolniczego Iharos-Berény w szopronskim okręgu administracyjnym po stałej siedzibie urzędowej Csurgó.
- Nr. 35. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 19. lutego 1858, — względem kaucyi, jaka ma być składana na obrot pośredni między Austryą i Modeną rzeką Padem.
- Nr. 36. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 20. lutego 1858, — obowiązujące w Dalmacyi — względem oclenia tłustych olejów i podatku konsumcyjnego od wypalanych plynów spirytusowych.
- Nr. 37. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 27go lutego 1858, — obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, objętych powszechnym związkiem celnym, względem upoważnienia ubocznych urzędów celnych drugiej klasy do postępowania z przywożoną bawełną surową i w odkrawkach.
- Nr. 38. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 28. lutego 1858, — ważne w tych krajach koronnych, gdzie obowiązuje ustawa o cłach i monopoliach rządowych z r. 1836 — mocą którego zniesiony został §. 352 tejże ustawy o cłach i monopoliach rządowych.
- Nr. 39. Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 5. marca 1858, — obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, z wyjątkiem Pogranicza Wojskowego — z wydaniem przepisów co do postępowania w razie przestępstwa należącego do zakresu władz politycznych.
- Nr. 40. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 8. mara 1858, — obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, objętych powszechnym związkiem celnym, względem zniesienia ubocznego urzędu celnego klasy II. w Neustift, w skarbowym powiecie lineckim.
- Nr. 41. Rozporządzenie ministerstwa wyznań i oświecenia z dnia 30. lipca 1857, — obowiązujące w całym cesarstwie, — którem na mocy najwyższego postanowienia z dnia 16. lipca 1857 zaprowadzony został nowy plan naukowy weterynarstwa.
- Nr. 42. Rozporządzenie cesarskie z dnia 29. stycznia 1858, — względem nadawania członkom straży finansowej takich posad cywilnych, które podług cesarskiego rozporządzenia z dnia 19. grudnia

1853 (Dziennik ustaw państwa rok 1853 część LXXXIX nr. 266) zachowane są wyłącznie dla wysłużonych żołnierzy.

Nr. 43. Ugoda między cesarsko-austryackim i królewsko-bawarskim rządem z dnia 1. lutego 1858, względem kwaterowania i prowadzenia cesarsko-austryackich wojsk w Bawaryi, tudzież względem dostarczenia im podwodek.

Nr. 44. Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych i skarbu z dnia 11. marca 1858, — obowiązujące w Siedmiogrodzie — z ogłoszeniem instrukcyi dla celnych urzędów w Siedmiogrodzie co do postępowania z bydłem pędzonym na paszę.

Nr. 45. Rozporządzenie ministerstwa handlu, przemysłu, i budowy publicznych z dnia 14. marca 1858, — obowiązujące w Królestwie Węgierskiem, tudzież w województwie Serbskiem i w banacie Temeskim, z ogłoszeniem regulaminu o tamach na Cisie.

Nr. 46. Rozporządzenie ministerstw sprawiedliwości i skarbu i nadkomendy wojskowej z dnia 16. marca 1858, — obowiązujące w całej monarchii z objaśnieniem §. 264 powszechnej ustawy górniczej co do pytania, którzy wierzyciele hipoteczni opuszczonej kopalni upoważnieni są do żądania sądowej detaxacyi i sprzedaży tej kopalni.

Nr. 47. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 19. marca 1858, — obowiązujące w Węgrzech, Siedmiogrodzie, Krocacyi, Sławonii, w województwie serbskiem i banacie Temeskim — względem ściągania przyznanych prawomocnie skarbowych kar pieniężnych w politycznej drodze eksekucyjnej.

Sprawy krajowe.

(Mianowania. — Wiadomości bieżące.)

Wiedeń, 10. sierpnia. Jego c. k. Apost. Mość raczył najwyższym postanowieniem z 26. lipca r. b. mianować najlaskawiej prowizorycznych dyrektorów gimnazyum drugiego we Lwowie i gimnazyum samborskiego, dr. Ambrożego Janowskiego i księdza Tomasza Polańskiego aktualnymi dyrektorami tych samych gimnazyum, a opróżnioną przy lwowskiem akademickim gimnazyum posadę dyrektora nadać Janowi Piłkowskiemu, dyrektorowi gimnazyum w Stanisławowie.

— Minister oświecenia publicznego i wyznań religijnych nadał opróżnioną przy akademickim gimnazyum posadę nauczyciela, Maksymilianowi Nowickiemu, nauczycielowi gimnazyum samborskiego.

— Zwłoki J. Excellencyi, Namiestnika barona Eminger'a odprowadzało do grobu oprócz znacznej liczby urzędników finansowych i z namiestnictwa niższo-austryackiego, także i gremium finansowej dyrekeyi krajowej, i tym sposobem checieli urzędnicy finansowi trzech krajów koronnych: niższej i wyższej Austrii, tudzież Saleburga, okazać cześć pamiętce szefa zmarłego.

Ameryka.

(Porażka Amerykanów. — Zbiegi murzynów afrykańskich. — Doniesienia z Meksyku.)

Według doniesień z terytoryum washingtonskiego sprawdza się dawniejsza wiadomość kłeski, jaka pułkownik Steptoe poniósł od Indyan. Gościńce w stronie wschodniej i północnej od Colville są przecięte, nikt bez widocznego niebezpieczeństwa nie może przeprawić się za rzekę wężową, i chcąc pokój w tamtych stronach przywrócić, wypadłoby dziesięćkrotnie powiększyć zbrojne sily tamtejsze.

Z St. Thomas piszą z 17. lipca: Pewna liczba murzynów afrykańskich, których rząd francuski sprowadził niedawno na wyspę Martynikę, zbiegła zamtąd na przyległe wyspy angielskie „Dominica“ i „St. Lucia“, lecz mimo upomnienia się władz z Martyniki zbiegów tych nie wydano.

— Jak rzeczy w Meksyku stoją pewności niema, i doniesienia są sobie wręcz przeciwnie. Federaliści utrzymują, że wojska ich pod wodzą jenerałów Degollado i Blanco scisnęły nieprzyjaciela w Guadalajarze, i przysposabiają szturm do miasta na dzień 14. lipca. Wstrzymuje ich tylko obawa nachodzącego nieprzyjaciela w sile 4000 wojska. — Przeciwnicy Federalistów zaś głoszą, że Vidaurri w pochodzie na San Luis Potosi, zwyciężką ręką zajął kraj cały; że w Potosi połączył się z nimi mają Zuazua i Cornado, i społem w sile 8000 ludzi ruszył na stolicę Meksyk. Jeżeliby dalszym doniesieniom konstytucjonistów dać można wiarę, upadnie wkrótce reakcyjne stronnictwo w Meksyku, gdyż podczas gdy Vidaurri od północy zstępuje, podchodzi mu w pomoc od południa Pinson z sily

5000 wojska, a od wschodu popiera go L' Llave, także ze znacznym poczem ludzi zbrojnych. — W Vera Cruz trzymają się konstytucyjni, nawet twierdzą, że przeciwnicy odstąpili od oblężenia.

Anglia.

(Powrót Królowy. — Posiłki do Indyi. — Wiadomości bieżące. — Radosć z telegrafu atlantyckiego. — Soyer †.)

Londyn, 7. sierpnia. Królowa z rodziną królewską i eskadrą lorda Lyons opuściła zatoke Cherbourga wczoraj o pół do pierwszej z południa, a o godzinie 5tej stanęła w Osborne. Tym sposobem zaspokoila już większą część publiczności angielskiej swoją ciekawość co do festynów cherbourskich, ale rozprawy o znaczeniu Cherbourga potrwać jakiś czas jeszcze.

— Księżna Kent odjechała wczoraj z Windsoru do swojej rezydencji wiejskiej w Szkocji.

— Księżę Matachowy rozesłał zaproszenie na wielki bankiet, który zamysła wyprawić 15go b. m. w hotelu ambasady francuskiej na cześć urodzin Cesarza Napoleona.

— Lord Palmerston odjechał wczoraj jeszcze do Irlandyi.

— Do Indyi odchodzą bez ustanku posiłki wojskowe, wczoraj odpłynęły z Gravesend trzy okręta transportowe z wojskiem do Kalkuty.

— Dzienniki angielskie potwierdzają wiadomość o szczęśliwym zagłębieniu drutu telegraficznego na Atlantyku. Jestto tryumf usiłowań ludzkich i zdarzenie pamiętne w dziejach świata. „Niepodobna opisać tej radości — mówi korespondencya angielska — z jaką w Londynie przyjęto tę wiadomość. Akcyje towarzystwa, za które dniem wprzód płacono tylko 300 funtów, poszły nagle w górę, i dawano za nie po 800, lecz właściciele żądali 1000 funtów, to jest trzymali się wartości nominalnej. Postęp ten posłużył jednak nie samym tylko akcyonaryuszom, lecz także i świat cały na tem skorzystał.“

— Słynny kuchmistrz Alexy Soyer umarł nagle zeszłej nocy. Dziennik *Times* donosząc o tym wypadku, dodaje: „P. Soyer zasługuje na zaszczytne wspomnienie, gdyż przyczynił się znacznie do uchylenia z kuchni angielskiej systemu nierozsądnego i rozrzutnego, i do wykształcenia pewnej klasy kucharzy, którzy nieco więcej rozumieją, niż sztukę pospolitą „warzenia 1000 funtów mięsa przez 100 godzin, by przyrządzić jeden talerz bulionu.“ Oprócz tego położył p. Soyer znaczne zasługi zaprowadzeniem w Krymie poprawnej kuchni wojskowej, i zapewne nie jeden z wojowników angielskich wspomina go mile za nie jeden smaczny posiłek.“

Francya.

(Doniesienia z Cherbourga. — Handel Dzieddy.)

Paryż, 7 sierpnia. Z Cherbourga nadeszły następujące depesze:

„Dnia 6. sierpnia, 10 godzina wieczór. Dziś zrana o godzinie 10 $\frac{1}{2}$ oddali Ich Mość Cesarstwo z całą świtą swoją wizytę pożegnawczą Królowej Wiktoryi na jachcie królewskiej. Potem wrócili Najjaśniejsi Państwo na pokład okrętu „Bretagne,“ gdzie na rozkaz Cesarza przyrządzono było śniadanie. Królewski jacht, w towarzystwie angielskich okrętów liniowych, wypłynął na morze, zegnany trzykrotną salwą naszych okrętów wojennych i fortów, której towarzyszyły kilkakrotne okrzyki na cześć Królowy angielskiej. O godzinie 12tej rozpoczęły się odwiedziny i lustracya wszystkich okrętów wojennych, ustawionych szeregiem w następującym porządku: „Saint Louis,“ „Alexandre,“ „Austerlitz,“ „Ulm,“ „Donauwerth,“ „Napoleon,“ „Eylau,“ „Bretagne,“ „Arcole,“ „Isly.“

Dnia 7. sierpnia, 3 godzina z południa. O godzinie 12 $\frac{1}{2}$ udali się Ich Mość Cesarstwo, w towarzystwie marszałków, ministrów, dam honorowych i świetnego orszaku do portu wojennego. Ich Mość Cesarstwo zeszli ze świtą do basenu Napoleona III., gdzie do wydrążonej skały spuszczone na pamiątkę tegoczesne monety i medale. Biskup poświęcił basen. Zagrzmiały salwy artyleryi, a potem nastąpiło wpuszczenie wody, przyczem rozlegały się ze wszech stron radośne okrzyki przeszło stutysięcznego tłumu.“

— Hrabia Walewski pożegnał Cesarza zaraz po odjeździe królowy i powrócił do Paryża. Marszałek Pelissier będzie towarzyszył Cesarzowi aż do Brestu, potem wstąpi na jeden dzień do Paryża a na uroczystość imieniu cesarskich powróci do Londynu.

— Handel miasta Dzieddy wynosił roku 1857 według „Anales du commerce exterieur:“ 20,837,750 fr. przywozu i 10,771,250 fr. wywozu. Dziennik dodaje między innymi: Wyroby ręczne, jakie sprowadzają na Egipt, są po większej części angielskie. Wyrobów niemieckich coraz mniej już widać na targach morza czerwonego. Teraźniejszy przywóz z Niemczy składa się z towarów drobiazgowych, jak n. p. ze zwierciadełek, nożów i t. p.

Belgia.

(Projekt fortyfikacyi Antwerpji odrzucony.)

Bruxela, 5go sierpnia. Dnia wczorajszego załatwiono już sprawę co do ufortyfikowania Antwerpji. Propozycyę względem odroczenia, na którą głosowali deputowani antwerpscy, tudzież część prawej i rozmaici zwolennicy wielkiego wału, odrzucono 52 głosami przeciw 45; czterech członków nie głosowało. Następnie poddano głosowaniu projekt rządowy: 53 członków było przeciw, a tylko 39 za projektem; 9 nie głosowało. Większość składała się z członków prawej pod przywództwem pp. Malon i do Theux (pp.

Decker i Villain XIV. głosowali w myśl rządu), tudzież z deputowanych z Antwerpji i jednej części lewej, która nie przyzwalała na żadne wydatki wojenne, jeśli nie ma stanąć wał wielki. Prezydent oświadczył, że po takim wypadku głosowania odstępuje rząd całkiem od projektu budowy, a p. Rogier zawiadomił izbę, że sesya będzie nazajutrz odroczone lub zamknięta. (Według późniejszych doniesień sesya zamknięta.)

Włochy.

(Wyroki na spiskowych.)

Modena. Sąd wojenny w Cararze wydał na mocy książęcego dekretu z 22. grudnia, tudzież modęńskiego cywilnego i wojskowo-karnego kodexu, jednoznacznie na posiedzeniu z 24. lipca następujące wyroki:

1. Sebastyan Guadagni, Birba zwany, z Kolonnaty, 27 lat, żonaty, robotnik w kamieniołomach, karany już raz za przestępstwo policyjne, który, iż przyznał się a) do udziału w tajemnym stowarzyszeniu rewolucyjnym, b) do skrytobójstwa, skazany zostaje na śmierć przez obwieszenie.

2. Ceccardo Battaglia, zwany Vinca, z Kolonnaty, 26 lat, żonaty, robotnik w łomach, karany już więzieniem, a) za udział w spisku rewolucyjnym, b) uczestnictwo w skrytobójstwie na 20to letnie więzienie na galarach.

3. Karol Guadagni, zwany Caino, z Kolonnaty, 23 lat, żonaty, posiadacz małego gruntu, robotnik w łomach, dawniej już więzieniem karany.

4. Józef Corsi, zwany Toncino, z Kolonnaty, 24 lat, żonaty, robotnik w łomach również karany.

5. Jędrzej Danesi, zwany Pizzon, z Kolonnaty, 22 lat, niezonaty, robotnik w łomach, dawniej już do śledztwa pociągany; wszyscy 3 za udział w tajemnym rewolucyjnym stowarzyszeniu skazani zostali na 8letnie więzienie na galarach.

Konfiskata majątku została darowana obżalowanym w drodze łaski — a wyrok śmierci wykonano dnia 27. lipca przez rozstrzelanie.

Niemce.

(Reformy kodexu karnego. — Sprawa duńsko-szlazicka. — Konferencye celne. Hanower w obec holsztyńsko-lauenburskiej sprawy.)

Zaprowadzony w Berlinie nowy kodex karny znacznie powiększył ilość więźniów po domach poprawy; od r. 1852 narosło ich 3355, zatem i powiększyły się koszta utrzymania wynoszące w r. 1848 535.196, teraz zaś 1,114.726 talarów. Z tych i innych względów więc polecił sejm rządowi rozpoznać, czyliby się nie dało skrócić kary więzienia bez narażenia państwa na szkodę? Na dłuższe więzienie nie wystarczają teraźniejsze domy poprawy, a na zasadzonych z prawa zbrodniarzów nie ma stosownego miejsca, gdzieby natychmiast karę odsiadywać mogli.

Z urzędowego sprawozdania o posiedzeniu sejmku związkowego z 5go b. m. okazuje się, że poseł hanowerski przedłożył na tem posiedzeniu dokładne i obszerne wyjaśnienie przeciwnej swej propozycji. Lecz ze wyjaśnienie to podano tytułem wotum odrębnego odnoszących się wydziałów, i że zawierało wyraźne propozycye, których wydziałom nie podano jeszcze do wiadomości, a poseł nie przystał na to, by je uważać za oświadczenie jego rządu, przeto przedyum zgodnie z większością zgromadzenia pozostawiło posłowi królewskiemu do woli, przedłożyć to wotum odrębne do urzędowego użytku najprzód wydziałowi mianowanemu dla rozpoznania holsztyńsko-lauenburskiej sprawy konstytucyjnej.

Upewniają, że Anglia nie myśli już więcej odnawiać celnego traktatu z Hanowerem.

Rządy zjednoczenia celnego porozumiały się względem tegorocznej konferencyi celnych, które zagajone być mają dnia 10. b. m. Według doniesień dziennika *Pr. Kor.* przeznaczili Prusy na zastępców swych król. nadradzcę rządowego Delbrück'a i król. nadradzcę finansowego Henning'a. Na pierwszej zaraz konferencyi obradować mają nad zmniejszeniem cła w stosunkach handlowych z Austryą. A że przedłożono już liczne propozycye w tej mierze od rządów zjednoczenia celnego, przeto obrady te zapewne nie tak prędko się ukończą.

Hanower, 7. sierpnia. Rozesłano ztąd hanowerską decyzyę wyjątkową w sprawie holsztyńsko-lauenburskiej do wszystkich rządów związkowych, która rozbiera propozycyę większości, szczególnie sprawozdanie bawarskiego posła roztrząsa, i wnosi: 1) rządowi duńskiemu wyrazić ubolewanie, że odpowiedź z 15. lipca nie mogła być dostateczną podstawą do rozpoczęcia negocyacji, 2) wyznaczyć termin do dalszego oświadczenia stosownie do przepisów porządku wykonawczego, i 3) nastawać na dopełnienie uchwały związkowej z 25. lutego.

Rosya i Królestwo Polskie.

(Rozpoznawanie praw szlachectwa. — Wyrok w sprawie studentów w Moskwie. — Podróż Cesarza do Warszawy zapowiedziana. — Uprawa tytoniu. — Reforma szkół. — Ulgi paszportowe. — Korpus kaukaski.)

Warszawa, 6. sierpnia. *Gazeta warszawska* ogłasza co następuje:

Jego cesarska Mość zdanie objawione w ogólnym zebraniu rady państwa co do sposobu rozpoznawania praw szlachectwa mieszkańców Królestwa, pochodzących od osób rodem z Cesarstwa będących najwyżej zatwierdził raczył i spełnić rozkazał.

Prezes rady państwa, (pod.) *Księżę Orłow*, d. 7. kwietnia 1858 r.

Zdanie rady państwa.

Rada państwa w departamencie spraw Królestwa Polskiego i w ogólnem zebraniu, rozpoznawszy wniesione przez ministra-sekretarza stanu Królestwa Polskiego, przedstawienie o sposobie rozpoznawania praw szlachectwa mieszkańców Królestwa, pochodzących od osób rodem z Cesarstwa będących, *objawiła zdanie*:

I. Dla objaśnienia odpowiednich artykułów prawa o szlachectwie w Królestwie Polskiem postanowić, co następuje:

1) Mieszkańcy Królestwa Polskiego, którzy sami, lub których przodkowie przesiedlili się z Cesarstwa do kraju obecnie Królestwo składającego, i zapisani są tamże w księgi stałej ludności, w razie dochodzenia przez nich praw szlachectwa, winni udowodniać takowe w Heroldyi Królestwa. Przyczem te z wymienionych osób, które będą wykazywać prawa swoje na szlachectwo z pochodzenia swego od przodków, zatwierdzonych już w tej godności przez Heroldyę Cesarstwa, obowiązani są oprócz świadectw o takowem zatwierdzeniu przedstawić Heroldyi Królestwa stosowne dowody, wykazujące prawne ich od tychże przodków pochodzenie.

2) Ci z mieszkańców Królestwa, pochodzących od osób z Cesarstwa rodem będących, którzy sami, lub których przodkowie, służbą w Cesarstwie, otrzymaniem w tejże służbie cesarsko-rosyjskiego orderu prawa szlachectwa nadającego, lub przez szczególną łaskę Monarszą nabyli godność szlachectwa w Cesarstwie, korzystają i w Królestwie z wszelkich przywilejów godności tej służących.

3) Wszelkie wątpliwości, jakie przy rozstrzygnięciu prośb mieszkańców Królestwa, którzy przesiedlili się tam z Cesarstwa, by były napotymane względem przyznania im szlachectwa, tak z ich własnych osobistych zasług, lub ich przodków w Cesarstwie, jak niemniej z pochodzenia ich od osób utwierdzonych w szlachectwie przez Heroldyę Cesarstwa, rozwiązywane być mają przez ministra sprawiedliwości Cesarstwa, łącznie z ministrem sekretarzem stanu Królestwa Polskiego.

II. Na zasadzie postanowionych obecnie przepisów rozstrzygnąć interes o szlachectwie Bardzkiego,

i III. Pozostawić Namiestnikowi w Królestwie Polskiem, ażeby w razie, jeśli będą przedstawione Heroldyi Królestwa dowody na godność szlachecką Cesarstwa przez osoby, które same, lub których przodkowie przesiedlili się do Królestwa z Cesarstwa, po ogłoszeniu najwyżej nadanego Królestwu statutu z dnia 14. lutego 1832 r., lecz przed wydaniem postanowienia z dnia 27. maja 1836 r. o sposobie przesiedlenia się mieszkańców Cesarstwa do Królestwa i nawzajem, Namiestnik po rozpoznaniu dowodów pomienionych osób w Heroldyi wnosił szczegółnie za każdym razem przedstawienie do Jego cesarskiej Mości co do praw, jakie osobom tym winny być pozostawione.

Zdanie w orygioale podpisali w Żurnalach Prezesowie i Członkowie. Zgodno z oryginałem: Sekretarz państwa (pod.) *W. Bulkow.*

Petersburg, 30. lipca. *Gazeta senacka* obwieszcza surowy wyrok w sprawie policyi ze studentami w Moskwie, która roku zeszłego tyle oburzyła publiczność, że profesorowie, rektor i sam rektor, a dzisiejszy minister oświecenia, ując się musieli za studentami. Wyrok potwierdził Cesarz, i skazał wielu podwładnych za przekroczenie lub nadużycie władzy na bardzo ostre kary.

Z Berlina d. 5. sierpnia telegrafują: Cesarz Alexander przybędzie na dniu 22. września do Warszawy i zabawi do 29go, z Warszawy J. C. M. powróci wprost do Petersburga.

— Z rozporządzenia rządowego zwracany będzie podatek tym, co tytuł krajowy wywożą za granicę, a co w Prusiech zaprowadzono już i co do wywozu spirytusu. Rząd tutejszy chce tym sposobem podźwignąć uprawę liści tytoniowych.

— W wileńskim okręgu naukowym, jak niemniej i w białostockim zajmują się reorganizacją instytucji naukowych; miasto dziesięciu szlacheckich szkół obwodowych o pięciu klasach, zaprowadzić mają siedm gimnazyów i dwanaście szlacheckich szkół obwodowych o trzech klasach; cztery-klasowe wydziały gimnazjum wileńskiego i białostockiego przeistoczone być mają na trzy niższe klasy przyboczne, w których wykładane będą nauki fizykalne. Z początkiem roku szkolnego 1858-1859 otworzą cztery gimnazya i ośm szlacheckich szkół obwodowych.

— J. M. Cesarz potwierdził na przedstawienie ministra finansów pięć nowych przedsiębiorstw przemysłowych na akcyę.

— Pozwolono teraz także już i pruskim poddanym przebywać w Rosyi nawet i po minionym terminie ich paszportów. Potąd wydano ich w takim razie natychmiast za granicę.

— *Inwalid ruski* zawiera nowe mianowania w armii kaukaskiej, która jak wiadomo stanowi teraz odrębny korpus kaukazki.

Montenegro.

(Komisyja graniczna.)

Z nad granicy **Czernogóry** donoszą z 1go sierpnia: Komisyja techniczna w sprawie regulacyi granic rozpoczęła swe prace od Risaw d. 28. lipca. Składa się z członków: kapitana sztabu jeneralnego Iwanowicz za Austryę, kap. szt. jen. Gols za Francyę, kap. sztab. gen. Kamińskiego-Sztejn za Prusy, kap. inżynierzy Vlangali za Rosyę, szefa sztabu generalnego Hussein-Baszy za Turcyę.

Turcyja.

(Patriotyczne ofiary Turków. — Rozruchy na Libanie.)

Mieszkańcy miasta Zofii złożyli ostatnimi czasy na potrzeby wojenne dar dobrowolny w sumie 455.389 piastrow. Po zawarciu

pokoju kazał Sultan wynagrodzić im tę kwotę, lecz Zofianie odmówili nagrodę za swój czyn patriotyczny, a za tym przykładem poszły i inne miasta tureckie.

Listy z Libanu d. 22. lipca donoszą: Wielki rozruch w górach. Patriarcha grecko-unicki przyjął gregoryański kalendarz; powstają z powodu tego rozdwojenia w rodzinach, a ztąd nienawiść. Do tego stopnia doszło rozjątrzenie, że w Damaszku podczas sprawowania świętej ceremonii omal patriarchę nie zabito; szczęściem, że konsul francuski temu zapobiegł.

A z y a.

(Proklamacya jeneralnego gubernatora. — Raport admirała Rigault de Genouilly.)

Bombaj, 3. lipca. *Bombay Gazette* zawiera następującą w królestwie Audhy wydaną proklamacyę:

Szanowny jeneralny gubernator czyni wiadomo swoją wolę i swe zamiary wszystkim co w terażniejszym powstaniu podczas ostatnich dwunastu miesięcy dowodzili lub byli pomocnikami i współdziałali: Wszyscy ci, którzy brali udział bezpośredni w mordowaniu chrześcijańskich poddanych angielskich, ujęci, nie mogą mieć nadziei ulaskawienia. Podpadają karze, na jaką skazują ustawy Anglii i każdego ucywilizowanego kraju za swą zwierzęcą i żadną obrazą niewywołaną rzeź bezbronych i niewinnych ludzi. Zostają oni poza obrębem ludzkości, a wielkość ich zbrodni, pokąd żyją, będzie zawsze wołać o pomstę. Z niemi angielski rząd nie może wchodzić w żadne układy. Wszystkim tym, którzy mordem chrześcijańskich poddanych angielskich dawali przytułek, albo się odznaczyli powstaniem przeciw angielskiemu panowaniu albo też podczas tego rokosa działali przeciw ukonstytuowanej najwyższej władzy kraju, nie może jeneralny gubernator nie więcej przyrzec, jak tylko, że życie im ocalone. Kara ich będzie zależeć od ciężkości ich zbrodni popełnionych przeciw państwu. Wszystkim tym, którzy się przed 30. września poddadzą, będzie życie zapewnione. Jeżeli po tym dniu zostaną jeszcze pod bronią, albo będą trwać w swym oporze przeciw rządowi, tedy władza cywilna lub wojskowa, w której ręce wpadną, postąpi z nimi sumarycznie. Wszystkim innym, bądź są w pierwszej, bądź w drugiej linii uczestnikami rokosa, zemindarowie, rozprószeni po kraju i zbiegli Sypahowie i każdemu, który stojąc pod bronią przeciw rządowi działa nie z własnej woli i nie na własną odpowiedzialność, lecz tylko idzie za naczelnikiem, ofiaruje jeneralny gubernator powszechną amnestyę. Niech wracają do domu, i oddając się swoim zwyczajnym zatrudnieniom, niech się starają wedle sił swoich spokój i porządek utrzymać. Zabezpieczą się im własność gruntowa, a osłona zapomnienia niech pokryje wszystko, co przeszło. Jeśliby jednak nieprzestawali podnosić broni przeciw władzy angielskiej, tedy muszą się przygotować na skutki swych czynności. Wtedy czas łagodności przeminie.

— Francuski minister marynarki otrzymał na d. 22. maja od kontr-admirała Rigault de Genouilly depezę z portu Pejho. Dowódcy francuskich i angielskich statków, rozpoczęli walkę z tego samego paropływu, statku kanonierskiego angielskiego „Staney“. Admiral chwali wytrwałość chińskich artylerzystów i zręczność ich w dawaniu ognia z taką pewnością strzału jak lepiej nie było pod Sebastopolem. „Staney“ lubo miał jedno tylko działo ciężkiego kalibru uacierał dzielnie i zaden strzał nie chybiał. Wojsko chińskie liczyło do 8000 ludzi, i według orzeczenia jeńców należało do gwardyi cesarskiej. Przez wysadzenie prochowni w powietrze porażonych Francuzów liczy mniej więcej do 40. Dnia 21. maja stawił się u admirała Rigault de Genouilly mandaryn podrzędnej rangi i oświadczył, że komisarze cesarscy donieśli do Pekinu o zajęciu twierdzy, i że czekają na dalsze instrukcyę, ażeby pokój zawrzeć.

Afryka.

(Spokojuść w Egipcie.)

Z listu Alexandrya d. 27. lipca donoszą: Obchód hajramu rozpoczął się na d. 21. lipca i przeszedł spokojnie. Wicekról objeżdżał tego dnia Kairo i udał się wprost do Alexandryi. Za przybyciem powitany, zapewnił konsulów składających mu uszanowanie, że nakazane zostały wszelkie środki do utrzymania spokojuści. Liczne patrole po miastach trzymają porządek, a Abdul-Basza jest mianowany prefektem policyi w Kairze. Oddalonym został pierwszy dragoman spraw europejskich Ibrahim Effendi z niewiadomej przyczyny.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Tryest, 10. sierpnia. Paropływ Lloyda „Neptun“ przywiózł wczoraj wiadomości z Bombaju i Kalkuty z 3. lipca, a z Hongkongu z 22. czerwca. Po zajęciu Gwalioru liczyli powstańcy tamtejsi jeszcze 15.000 ludzi. Niższa Bengalia jest wielce zaburzona. Pojmanie Nana Sahiba nie potwierdza się. Jeneral Lugard powraca do Anglii. Na Audamanach obwieszono 82 zbiegłych zbrodniarzy. Francuski paropływ „St. Louis“ zawinął 16. czerwca jadąc z Kalkuty do Singapury. Dnia 28go czerwca odplynęły z Singapury na Hongkong cztery paropływy rosyjskie, wysłane z Kronsztadu na rzekę Amur. W Tientsinie były już konferencye między pełnomocnikami mocarstw europejskich i dwoma komisarzami chińskimi. P. Chassiron przywiózł nowe instrukcyę baronowi Gross. W Kantonie wznagało się niebezpieczeństwo i zuchwalstwo buntowników.

Pozawczoraj w nocy przybył tu c. k. paroplywem wojennym „Prinz Eugen“ c. k. internuncyusz fml. baron Prokesch.

Londyn, 10. sierpnia. Paroplyw z Nowego Yorku przywiózł pocztę do 24. z. m. Mormoni cofnęli się do Utah. Zuloaga zrezygnował i opuścił miasto.

Dziennik Times zawiera wiadomości z Kalkuty z 4go lipca. Powstańcy pod dowództwem Umersingha wrócili w znacznej liczbie do lasów pod Lugdespora. Jenerał Lugard zachorował i zrezygnował. Zdobyte Tirwanu potwierdza się. Powstańcy Gwalioru postępują na Bhurtpurę. Mousingha obłąkali Begumi w Phagurze.

Alexandrya, 3. sierpnia. Członkowie komisji do rozpoznania wypadków w Dziedzie odjechali już z Suezu do Dzedy. Na towary z Berberyi ustanowiono 15—20dniową kontumacyę. Od strony ładu urządzono podwójny kordon z lazaretami. Jadącemu z Malty paroplywowi angielskiemu, na którym miał umrzeć jeden z podróżnych na zarazę morową, kazano wysadzić pasażerów do lazaretu.

Wiadomości handlowe.

Zestawienie przeciętnych cen czterech głównych gatunków zboża i innych artykułów, jakie były w drugiej połowie lipca b. r. na targach w obwodzie Lwowskim, Złoczowskim, Samborskim, Przemyskim, Tarnopolskim i Kołomyjskim.

	O b w ó d											
	Lwów		Złoczów		Sambor		Przemysł		Tarnopol		Kołomyja	
	zr.	kr.	zr.	kr.	zr.	kr.	zr.	kr.	zr.	kr.	zr.	kr.
	m o n. k o n. w.											
Mec pszenicy . . .	2	38	2	26	2	53	2	57	2	29	2	31
„ żyta . . .	1	38	1	31	1	44	1	42	1	28	1	54
„ jęczmienia . . .	1	14	1	13	1	24	1	28	1	11	1	21
„ owsa . . .	1	3		57	1	10	1	13		57		58
„ hreczki . . .	1	43	1	36	2	22	1	56	1	28	1	38
„ kukurudzy . . .			2						1	36	2	13
„ ziemniaków . . .		47		35		47	1			39	1	8
Cetnar siana . . .		46		44		46	1	4		52	1	14
„ wełny . . .			22				115				30	
„ nasienia konieca . . .							28					
Sąg drzewa twardego . . .	6	28	5	52	6	2	7	40	6	25	5	33
„ „ miękkiego . . .	4	44	4	22	4	20	5	14	5	3	4	
Funt mięsa wołowego . . .		4		4 ¹⁰ / ₁₆		5		5 ³ / ₈		5		4 ¹ / ₃
Mas okowity . . .		50		32		48		32		29		31

Kurs lwowski.

Dnia 12. sierpnia.

	gotówką		towarem	
	zr.	kr.	zr.	kr.
Dukat holenderski mon. konw.	4	44	4	47
Dukat cesarski „ „	4	47	4	49
Półimperyj zł. rosyjski „ „	8	15	8	19
Rubel srebrny rosyjski „ „	1	35 ¹ / ₂	1	36 ¹ / ₂
Talar pruski „ „	1	32	1	33
Polski kurant i pięciozłotówka „ „	1	10	1	11
Galic. listy zastawne za 100 zlr. } bez kuponów	80	18	80	36
Galic. obligacje indemnizacyjne }	82	27	83	—
5% Pożyczka narodowa }	83	20	84	—

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 10. sierpnia o pierwszej godzinie po południu.

Pożyczka narodowa 5% 83¹/₁₆—84. Pożyczka z r. 1851 S. B. 5% 94—94¹/₂ Lomb. wen. pożyczki z 5% 97¹/₂—98 — Obligacje długu państwa 5% 82¹/₈—82⁷/₈, det. 4¹/₂% 72³/₈—73, det. 4% 65¹/₈ — 65¹/₈, detto 3% 50—50¹/₈, detto 2¹/₂% 41¹/₂—41³/₈, detto 1% 16¹/₈ — 16³/₈. Oblig. Głogn. z wypłatą 5%

97 — —. Detto Oedenburgs. z wypłatą 5% 96 — — —. Detto Peszt. 4% 96 — — —. Detto Medyol. 4% 95 — — —. Obligacje indemn. niższ. austr. 5% 94¹/₈—94¹/₂, detto węgier. 83¹/₂—84, detto galic. 82¹/₂—82³/₈, detto siedmiogr. 82¹/₂—82³/₈, detto innych krajów koron. 85—86¹/₂ Oblig. bank. 2¹/₂% 64¹/₈ — 65. Pożyczka loter. z r. 1834 309¹/₂—310 Detto z roku 1839 134³/₈—135. Detto z r. 1854 110¹/₈—110¹/₂ Renty Como 16³/₈ — 16⁷/₈. Galic. list. zastawne 4% 78—79. — Półn. Oblig. Prior. 5% 89 — 89¹/₈. Głognickie 5% 83—84 Obligacje Dun. żegl. par. 5% 88 — 88¹/₂ — Oblig. Lloyd (w srebrze) 5% 88 — 88¹/₂, 3% Prior. obl. tow. rzad. kolei żelazn. po 500 frank. za szt. 111 — 112. Akcyi bank. narodowego 970 — 971. Akcyje c. k. uprzyw. towarzyst. kred. 244¹/₈—244³/₈. Akcyje niż. austr. tow. eskomp. 118¹/₂ — 118³/₈ Detto Budzysko-Lincko-Gmundzkiej kol. 89 — 89¹/₈ Detto półn. kolei 165³/₈—165¹/₂ Detto tow. kol. żel. za 500 frank. 260³/₈—260¹/₂. Detto kolei ces. Eliz. po 200 zlr. z wpłatą 30% 100¹/₂—100³/₈. Detto Połud.-północn. niem. komunikacyjnej kol. żel. 94 — 94¹/₈ — Detto cisańskiej kolei żel. 100 — 100¹/₈ Detto Lomb.-wen. kol. żel. 237—237¹/₈. Detto Cesarza Franc. Józ. wschod. kol. żel. 185¹/₂—186. Detto losy tryestat. 113³/₈ — 114¹/₈. Detto tow. żegl. parowej 532—534 Detto 13. wydania 102³/₈—103¹/₈ — Detto Lloyd 355 — 360. Peszt. mosu łańcuch. 59 — 60. Akcyje mlyna parowego w. d. 88 — 90. — Detto Pressh.-Tyrnawskiej 1. wydania 19—20. — Detto 2. wydania 29 — 30. Esterhazego losy 40 zlr. 79¹/₂ — 80. Windischgrätz losy 26⁷/₈ — 27. Waldsteina losy 26¹/₂—26³/₈. Keglevicha losy 15¹/₂—15³/₈. Ks. Salma losy 42⁷/₈—43. St. Genois 37¹/₂—37³/₈. Pallfego losy 40—40¹/₈. Clarago 38¹/₈ — 39

Amsterdam 2 m. 87. Augsburg Uso 104⁷/₈. Bukareszt 31 T. 267¹/₂. — Konstantynopol 31 T. 473 —. Frankfurt 3 m. 104¹/₂ l. —. Hamburg 2 m. 76⁷/₈. — Liwurna 2 m. 104¹/₈ — Londyn 3 m. 10 — 13. — Medyolan 2 m. 103³/₈. Paryż 2 m. 122¹/₈ — Cesarzskich ważnych dukatów agio 7¹/₈ — —. Detto koron. 14 2. Napoleonsdor 8 11 — 12 Angielskie Sover. 10 15 — —. Imperyal Ros. 8 21 — 22. Srebro —.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 12. sierpnia.

Oblig. długu państwa 5% 82³/₈; losowane obligacje 5% —; obligacje długu państwa 4¹/₂% —; 4% —; 3% —; 2¹/₂% —; pożyczka loter. z r. 1834 —; z r. 1839 —; z r. 1854 111; pożycz. nar. z r. 1854 84. Obl. banku —. Akcyje bankowe 969. Akcyje zakładu kredytowego 245³/₈. Akcyje kolei półn. po 1000 zlr. 1677¹/₂ Austr.-franc. akcyje kolei żelaz. po 500 fr. z wypłatą w ratach —; detto z pełną wpłatą 262; kolej żelazna lomb.-wenecka 239. Akcyje kolei nadciskiej — Kolej cesarszowy Elżbiety 201¹/₈. Kolej połud. półn. komunikacyjna —. Akcyje żeglugi parowej na Dunaju po 500 zlr. 531¹/₂. Akcyje żegl. parowej Lloyd'a po 500 zlr. —. Akcyje niższo-austr. Towarzystwa eskompotowego po 500 zlr. 593³/₈. Galic. listy zast. 4% —. Oblig. indemn. niż.-austr. —; detto innych krajów koron. —; detto galic. —. detto węgierskie —. Amsterdam —. Augsburg 104⁷/₈. — Bukareszt 267¹/₂. Konstantynopol 473 Frankfurt 104³/₈. Hamburg 76³/₈. Lipsk — Liwurna —. Londyn 10—12¹/₂ Medyolan —. Marsylia 122 Paryż 122¹/₈ Agio duk. ces. 6³/₈.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 12. sierpnia.

Hotel europejski: PP. Tchorznicki Kazim., z Nadyb. — Berezowski Henr., z Wodnik. — Ulaniecki Wład., z Stobudki. Pod białego konia: P. Gottlieb Kwiryn, z Dolhomoscisk. Hotel Leszczyńskiego: P. Mijakowski Abdon, adwokat krajowy, ze Złoczowa. Hotel angielski: P. Bzowski Jakób, z Mościsk. Hotel rosyjski: P. Mayer Oton, c. k. rotmistrz, z Brzeżan.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 12. sierpnia.

PP. Rosnowski Xawery, do Tartakowa. — Czajkowski Mik., do Dusanowa. — Młodecki Kaz., ces. ros. officer, do Brodów. — Szyryn Piotr, do Krakowa. — Górski January, do Paniszczowa.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 11. sierpnia.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	328.43	+ 13.6°	86 0	wschodni sł.	pochmurno
2. god. po poł.	328.67	+ 21.2°	57.8	połud.-wsch. „	„
10. god. wiecz.	328.69	+ 15.4°	76 1	południowy „	jasno

KRONIKA.

Jeden z najpiękniejszych wynalazków widziano temi dniami w Paryżu. Sławny sardyński inżynier Borelli przywiózł tu swój aparat telegraficzny, który telegraficzną korespondencyę uczyni tem, czem być powinna. Ustaną odtąd żarty z tej matki, co otrzymawszy od syna depezę, nastawała na to, aby mieć pismo syna, a nie urzędnika. Telegraf będzie kopiować druk i rękopism bez różnicy. System polega na wpływie, jaki elektryczność na metale wywiera. Depesza pisane się będzie na papierze metalicznym. Podłożona pod aparat, działa elektryczność na substancję metaliczną, a próżny, podobnie preparowany papier na najbliższej stacyi, mający pewną barwę, zmieni ją w skutek chemicznego wpływu elektryczności. Popisane miejsca będą wyglądały w innym kolorze, jak sam papier, zatem czytać się będą jak gdyby własnoręczne pismo. Manipulacja w ogóle jest szybka, a pomyłka cale niepodobna. Atmosferyczne działania nie mają także żadnego wpływu na ten aparat.

— Dawny wielbiciel sztuki dramatycznej, Jules Janin zapowiedział wydanie życia „Panny Rachel“ z ilustracyami tej artystki w rolach, które jej

slawę europejską zjednały. Ilustracje przedstawiać będą stroje i kostiumy artystki z natury fotografowane.

— Nadeszły do Anglii próbki jedwabiu australskiej gąsienicy; znawcy chwalą włókno i twierdzą, że jest piękniejsze i dłuższe niż zwyczajnego jedwabiu, a funt kosztuje 15 szelągów.

— Berlińska dyrekcya pocztowa o malo nie poniosła znacznej szkody podstępem przybiegłego oszusta. Przybrał na stacyi Kohlfurtskiej między Wrocławiem i Berlinem znaczenie i strój wyższego urzędnika pocztowego, a śmiałością w postępowaniu, przytem gruntowną wiadomością całego regulaminu pocztowego, tak umiał omamić urzędników, że stanawszy w Berlinie wydali mu 23 pakietów z listami i przesyłką pieniężną w kwocie 22.000 talarów. — We dwa dni dopiero schwymano go w podróży do Niemiec południowych, jak „Zeit“ donosi.